ISSN: 2181-3906 2024

International scientific journal
«MODERN SCIENCE AND RESEARCH»
VOLUME 3 / ISSUE 3 / UIF:8.2 / MODERNSCIENCE.UZ

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ТАЪЛИМИНИНГ ДАВРЛАРИ. БОШЛАНҒИЧ, ТАЙЁРГАРЛИК, КАСБНИ ЎЗЛАШТИРИШ ВА ЯКУНЛАШ ДАВРИ

Балтаева И.Т.
ЎзДЖТСУ.,Ф ф.н., Профессор в.в.б.
Балтаева А.Т.
ТДТУ. Ф ф.н., Доцент.
Ахмедова М.А.
ТАФУ., Доцент.
Аҳмедова М.М.,
ТАФУ., Ўқитувчи.
Казоқов Р.Т.,
ЎзДЖТСУ.,Ўқитувчи.

https://doi.org/10.5281/zenodo.10867466

Аннотация. *Ушбу мақолада ишлаб чиқариш таълимининг даврлари ва бошланғич, тайёргарлик, касбни ўзлаштириш,якунлаш даврлари хақида тўлиқ маълумот берилган.*

Таянч сўз ва иборалар: *Маълумот, таълим, педагогик фаолият, педагогика принципи, педагогик тажриба, босқичли ўқитиш, таълим даврлари, иш модели, таълим тизими, таълимнинг предметли тизими, тамойил.*

PERIODS OF PRODUCTION EDUCATION. THE PERIOD OF INITIATION, PREPARATION, ACQUISITION AND COMPLETION OF THE PROFESSION

Abstract. *This article provides complete information about the periods of industrial education and the initial, preparatory, mastery of the profession, and final periods.*

Key words and phrases: *Information, education, pedagogical activity, principle of pedagogy, pedagogical experience, step-by-step teaching, educational cycles, working model, educational system, subject system of education, principle.*

ПЕРИОДЫ ПРОИЗВОДСТВЕННОГО ОБУЧЕНИЯ. ПЕРИОД ЗАРОЖДЕНИЯ, ПОДГОТОВКИ, ПРИОБРЕТЕНИЯ И ЗАВЕРШЕНИЯ ПРОФЕССИИ

Аннотация. *В статье представлена полная информация о периодах производственного обучения, а также о начальном, подготовительном, профессиональном освоении и заключительном периодах.*

Ключевые слова и фразы: *Информация, образование, педагогическая деятельность, принцип педагогики, педагогический опыт, поэтапное обучение, образовательные циклы, действующая модель, система образования, предметная система обучения, принцип.*

“Тарбия санъати – деярли ҳаммага таниш ва тушунарли, баъзиларга эса, ҳатто осон туюлиш хусусиятига эга, у қанчалар тушунарли ва осон туюлса, ўша инсон у билан назарий ва амалий жиҳатдан шунчалар кам таниш”, - деган эди К.Д.Ушинский. тарбия, асосан, қуйидаги воситалар ёрдамида амалга оширилади: кўрсатиш ва тушунтириш; рағбатлантириш ва жазолаш; вазифа бериш ва талаб қилиш; текшириш ва тузатиш, ишонтириш ва тахлил қилиш. Ана шундай таъсир кўрсатиш йўли билан катталар болаларнинг билиш ва амалий фаолиятларини юзага келтириб, маълум томонга

йўналтирадилар ва бу фаолиятлар назорат қилиниб, тўғрилаб, фаолиятларни ривожлантириш амалга оширилади.

Педагогикада тарбия бериш усули икки турга бўлиниши қайд этилган. Биринчи усул, (илхомлантирувчи) санъатни ўз рағбатлари билан ўрганувчиларга ишлатиладиган усул. Иккинчи усул (мажбур этиш), эса мажбурий равишда тарбияланувчиларни тарбиялаш учун ишлатиладиган усул. Тарбия берувчи ёки шогирдларга ўқитувчиларнинг қўллайдиган усули бунга мисолдир. Масалан, хукумат ёки давлат, мазкур мамлакатда яшовчи шахсларнинг муаллими, тарбиячиси бўлади. Болаларни тарбияловчи одам эса муаллим бўлиб, у болаларга тарбия беришда турли усуллардан фойдаланади. Мана шундан маълум бўладики, ҳукумат (давлат) ва муаллим ҳар иккови ўз йўлида болалар ёки меҳнаткашларга берувчи устоз ва муаллимлардир. Улардан бир болаларга меҳрибонлик ва яхши сўзлар билан тарбия берса, иккинчисимажбурий равишда тарбиялайди.

Бошланғич давр – бу вақтда таълим олувчилар ўзларини усталарини танимайдилар, бир-бирларини ишлаб чиқариш жараёни ҳақида тўлиқ маълумотга эга бўлмайдилар. Ўқув устаси ҳар бир таълим олувчини шахсий хусусиятларини ўрганиб, уларда иш жойини, касбни танлашга қизиқишни уйғотиб меҳнатга бўлган умумий талаблар, иш шароити билан таништиради.Уста таълим олувчиларни техник тўгаракларга қизиқтириб, ишлаб чиқариш соҳаси бўйича фахрийлар билан учрашувлар ташкил этади. Бу босқичда ташкилий ишлар кўпроқ олиб борилиб, таълим олувчилар асосан ўзаро бир-барлари билан ва иш жараёни билан танишадилар. Бу жараённи ишлаб чиқаришга, таълим беришга алоқаси бўлмайди ва бу давр икки ҳафта давом этади.

Тайёргарлик даври – бу вақтга келиб таълим олувчилар аниқ иш турлари билан танишиб, уларни ўқув-ишлаб чиқариш, меҳнат фаолияти ишлаб чиқарувчи характерга эга бўлади. Гуруҳда уста ишонадиган ўз-ўзини бошқарувчи органлар фаолият кўрсатиб, бу вақтга келиб уста қуйидаги масалаларни ҳал қилади: иш ўрнини ташкил этиш, меҳнат хавфсизлигига риоя қилиш, ишлаб чиқаришда интизомли бўлиш, иш қуролларини асраб-авайлаш, шахсий гигиена ва санитария қоидаларига риоя қилиш ва бошқалар. Таълим олувчиларни иш жараёни техник ҳужжатларни ўрганиш, мосламаларни созлаш, иш ўрнини ишга тайёрлаш, ишлаб чиқилган маҳсулотнинг сифатини текширишдан иборат бўлиб, улар оддий иш жараёнларини ўрганиб борадилар.

Касбни ўзлаштириш даври – иш жараёнларини ўргангандан сўнг олинган билим ва малакаларни мукаммалашга ўтилади. Бунинг учун шундай ишлар танланадики, иш жараёнида янги ўрнатилган мавзу ва ундан олдингилари қамраб олинади. Шунда таълим олувчиларда эгалланган билим шаклланиш хусусиятлари ривожланади.

Назорат қилиш ва якунлаш даври – бу муддатнинг асосий вазифаси фақатгина олинган билим ва малакаларни мустаҳкамлаб қолмай, балки уларни замонавий мослама ва қурилмалардан фойдаланган ҳолда мукаммалашиб боришидир. Ишлаб чиқариш илғорлари ва фахрийларининг ишларини ўрганиш, ўзлаштириб олиш таълим олувчида ишлаб чиқариш амалиёти жараёнида мустақиллик ҳиссини шаклланиб боришига ёрдам беради.

Таълим олувчилар меҳнат жамоаси оқимига кириб жамоада тарбияланиб шахс сифатида шаклланиб борадилар.

Шундай қилиб, таълим олувчилар берилган муддат охирида мустақил тарзда барча ишларни режалаштириши ўз иш жойларида илғор усулларни қўллашлари, чизма ва технологик ҳужжатлардан фойдаланишлари ва шу билан бирга ишлаб чиқаришдаги ютуқларга эришишга интилишлари, вақтни ва хом-ашёни тежашлари, меҳнат хавфсизлиги қоидаларига ва талабларига жавоб беришлари керак бўлади.

Хулоса. Ушбу бобда касбларни гуруҳлаштириш ва гуруҳланган касблар ва корхонадаги иш жойини лойиҳалаш бўйича ҳар бир касбга малакавий тавсифнома ишлаб чиқиш зарурлиги ҳақида фикр билдирилган. Касбларни гуруҳлашда энг асосийси – ўқув юртларида ўқув дастурини мазмунини илмий техник ривожланган, малакавий тайёргарлигини олиб кирадиган ҳиссасини, бир томондан умумий ўрта таълим, иккинчи томондан эса ўрта махсус, касб-ҳунар таълими тизимида тайёргарликни қўллаш ва шу билан бирга малакани ошириш лозим.

Шунингдек, “Касб педагогикаси” фанининг асослари, кенг қамровли ва юқори малакали ходимни кенг миқёсда иш модели, ишлаб чиқариш жараёнини автоматлаштириш жараёни, босқичли ўқитиш назарияси, технологик билимларнинг узлуксизлиги, ишлаб чиқариш таълими тизимлари, тамойиллари кабилар ҳам миосллар асосида ёритиб берилган.

Фан ва техникадаги бораётган катта ўзгаришлар ишлаб чиқариш соҳасида, турли корхона ва муассасаларда ишлаётган мутахассисларга юқори талабларни қўймоқда, улар нафақат юқори малакали мутахассис, балки жаҳон талабларига мослашувчан, ўзининг маҳоратини ошириб бормоғи лозим. Меҳнат мазмунинипг ўзгариши, тараққиётининг иқтисодий қонунлари, мутахассиснинг билим ва касбий тайёргарлигига қўйиладиган талабларни оширмоқда.

Кенг малакали ншчи мутахассис учун асосий модел қилиб илғор ишчиларини меҳнат фаолиятини мисол қилиб ёки намуна қилиб олишимиз керак. Уларни малакалари иш қобилиятлари, педагогик кузатув ва тажриба орқали ўрганилади. Ўрганиб чиқилган натижалар асосида мукаммал модел яратилади. Бундай модел ишчи-мутахассисларни шахсий сифатларини ва фикрлашларини, билим даражалари, кўникма малакалари, иш жараёнида қўлланиладиган услуб на мстодларни аниқлашга ёрдам беради. Кенг малакали ишчи-мутахассисни модели қуйидаги кўринишда тузилиши мумкин:

I. Гипрогностик-олдиндан билиш ва иш ривожини характерлаш.

II. Малакавий - техник мазмунига қўйиладиган талаблар.

I. Бу мақсадда махсус рухсат этилган ва тасдиқланган ҳужжатларни: мақола, қўлланма, илмий техник кутубхона, ахборотлардан турли хил илмий ташкилотлар, диссергациялар, патентлар, ахбороти ва конференция материалларидан ва ҳ. к. ксбнг фойдаланилади.

II. Ишчиларни малакали тайёрлашда ишлаб чиқилган талаб ва мазмун. Олдиндан ташхисланган маълумотлар моделда қайд қилиниб илмий таянган ҳолда ишчининг малакасини оширишга имкон беради, шу билан бирга дидактик прогнозни ажратиш керак. Ўқув режасини ва дастурларни мукаммаллигидан ва ишчи режа устида ишлашда ташхисли маълумотлар зарур. Ишлаб чиқилган модел ўқув жараёнида рўй берадиган ўзгаришларга рухсат этиш.

Илмий техник тараққиёт фақат ишлаб чиқариш соҳасида эмас, балки таълим соҳасида ҳам чуқур ўзгаришларга олиб келади. Айниқса мутахассис тайёрлаш мазмунига катта эътибор берилмаганда мутахассис нафақат касбий маҳоратга эга бўлиши, балки сиёсий, маданий, умумтаълим ва техник даражаси ҳам юқори бўлмоғи зарур.

Ана шу талаблардан келиб чиққан ҳолда мутахассисни талабларидан ўқув масканидаги дарс жараёнини мазмунини тиклаш ҳам мумкиндир. Мутахассисни талабларида касбий таълим мазмунини тиклаш тамойилларга суянади:

* Маълум соҳадаги меҳнатнинг асосий шаклларига ва ишларни кенг ривожланиши даражасига касбий таълим мазмунининг мос келиши;

* Ўқув муассасини тугатгандан сўнг, ўрнини касбий маҳоратни оширишга ёрдам берадиган назарий ва амалий касбий билим Давлат стандарти талаблари доирасида бўлиши;

* Ўқувчиларнинг маданий - техник дунёқарашининг, ижодий фаолият кўрсата олиш қобилиятининг ривожланишини таъминловчи ўқув режаси тузилмасининг кейинчалик такомиллашиб бориши;

* Ўқув материалларининг илмийлиги, тушункорлиги, меҳнат методларини ўрганиш, таълимнинг политехник тамойилини амалга ошириш;

* Ишлаб чиқариш таълимининг ишлаб чиқариш меҳнати билан бирлиги.

Касбий педагогика умумий педагогика фаннинг тармоғи сифатида касбий-техник тизимининг такомилланиши жараёнида шаклланиб борди. У нисбатан янги фан соҳаси саналиб, бугунги кунда кўплаб тушунчалари шаклланиб, ривожланиб келмоқда. Ҳар қандай фан соҳасида бўлгани каби касбий педагогика ўз категориялари ва тушунчаларига, сифат кўрсаткичларига эгаки, булар фаннинг асосини ташкил қилади.

REFERENCES

1.Tadjibayevna B. I. THE GENERAL-TYPICAL PLACES OF FOLK EPICS IN THE PLOT SYSTEM SPECIFIC FEATURES //CURRENT RESEARCH JOURNAL OF PHILOLOGICAL SCIENCES. – 2022. – Т. 3. – №. 04. – С. 70-73.
2.Tadjibayevna B. I. On the peculiarities of succession in Uzbek literature //International Journal on Orange Technologies. – 2021. – Т. 3. – №. 4. – С. 310-314.
3.Tadjibayevna B. I. ADABIY VORISLIK AN’ANALARIDA IJODIY TAJDID (NOVATORLIK)-ADABIY JARAYONNING HARAKATLANTIRUVCHISI (GENERATORI) //INNOVATIVE ACHIEVEMENTS IN SCIENCE 2022. – 2023. – Т. 2. – №. 23. – С. 128-132.
4.Baltayeva I. T. O ‘ZBEK ADABIY-BADIIY PROGRESSI-ADABIY VORISLIK QONUNIYATINING YETAKCHI XUSUSIYATI //ILM FAN TARAQQIYOTIDA ZAMONAVIY METODLARNING QO'LLANILISHI. – 2023. – Т. 3. – №. 10. – С. 103-106.
5.Tadjibayevna B. I. ADABIY VORISIYLIK HODISASINING O ‘ZBEKISTONDA O ‘RGANILISHI //Educational Research in Universal Sciences. – 2022. – Т. 1. – №. 6. – С. 41-44.
6.Boltayeva I. et al. XALQ DOSTONLARI UMUMIY-TIPIK O ‘RINLARI SYUJET TIZIMIGA XOS XUSUSIYATLAR //Science and innovation. – 2022. – Т. 1. – №. B3. – С. 909-912.

7.Tadjibayevna B. I. Fundamentals of formation of epic thinking //ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal. – 2022. – Т. 12. – №. 4. – С. 534-537.
8.Baltayeva I. T. Drip the role and importance of tradition in literary succession (on the example of the work of abdullaqahhor) //ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal. – 2021. – Т. 11. – №. 3. – С. 1155-1161.
9.Shomurotov H. et al. KICHIK YOSHDAGI BOLALARNI FUTBOL BO ‘YICHA BOSHLANG'ICH TAYYORGARLIK GURUHLARIGA SARALAB OLISH //Евразийский журнал социальных наук, философии и культуры. – 2022. – Т. 2. – №. 7. – С. 27-30.
10.Boltayeva I. T. TEACHING HOMONYMOUS WORDS IN UZBEK LANGUAGE LESSONS //Моя профессиональная карьера. – 2021. – Т. 1. – №. 23. – С. 152-156.
11. Tadjibayevna B. I. A tradition and artistic-aesthetic renewal-As a factor for the development of literature //ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal. – 2021. – Т. 11. – №. 9. – С. 635-640.
12. Балтаева И. Т. Применение эпитетов при изображении воинов-всадников в узбекских народных дастанах //Молодой ученый. – 2019. – №. 10. – С. 141-142.
13. Балтаева И. Т. Анализ архисемантических лексем" кураш"(на примере повести Тогая Мурода" Звёзды светят вечно") //Молодой ученый. – 2019. – №. 7. – С. 255-257.
14.Болтаева И. Т. Роль технических средств в обучении родному языку //Наука и образование сегодня. – 2018. – №. 10 (33). – С. 33-34.
15.Болтаева И. Т. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ХУДОЖЕСТВЕННЫХ ТЕКСТОВ ДЛЯ РАЗВИТИЯ РЕЧИ СТУДЕНТОВ НА ЗАНЯТИЯХ ПО УЗБЕКСКОМУ ЯЗЫКУ //Preparing a competitive specialist as a purpose of modern education. – 2017. – С. 17-19.
16.Балтаева, И. Т., Балтаева, А. Т., Ахмедова, М. А., Ахмедова, М. М., & Казоқов, Р. Т. (2024). USE OF VIRTUAL LABORATORIES TO CONDUCT FOOTBALL TRAINING. MODERN SCIENCE AND RESEARCH, 3(2), 709–718.
17.Балтаева, И. Т., Фозилов, Х. Қ., Тулаганов, Ш. Ф., Казоқов, Р. Т., & Джўрабаев, А. М. (2024). CREATING AN INFORMATION-EDUCATIONAL ENVIRONMENT USING MODERN INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES. MODERN SCIENCE AND RESEARCH, 3(2), 700–708
18.Tadjibayevna B. I. METHODS OF FORMING STUDENTS'CRITICAL THINKING SKILLS THROUGH LITERARY EDUCATION //International Journal of Advance Scientific Research. – 2024. – Т. 4. – №. 02. – С. 47-50.
19.Казоқов Р. Т. и др. МАМЛАКАТИМИЗ ЯНАДА ЮКСАЛИШИДА БОЛАЛАР СПОРТИНИНГ ЎРНИ //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 9. – С. 5-11.
20.Казоқов Р. Т. и др. ПЕДАГОГИКА ОЛИЙ ТАЪЛИМДА КЕЙС-СТАДИ ТАЪЛИМ ТЕХНОЛОГИЯСИ АСОСИДА ПЕДАГОГИК МАҲОРАТИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ ЮЗАСИДАН ТАЖРИБА-СИНОВ ИШЛАРИНИНГ НАТИЖАЛАРИ //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 6. – С. 111-115.

21.Казоқов Р. Т. Кейс стади технологияларидан фойдаланиб талабаларнинг масофавий таълим технологиялари асосида педагогик маҳоратини шакллантириш //Замонавий футболни ривожлантириш тенденциялари: муаммо ва ечимлари. – Т. 11. – №. 1.
22.Казоқов, Р. Т., Джўрабаев, А. М., Бўриев, Б. Ў., & Ахматов, Ж. О. (2023). ПЕДАГОГИКА ОЛИЙ ТАЪЛИМДА КЕЙС-СТАДИ ТАЪЛИМ ТЕХНОЛОГИЯСИ АСОСИДА ПЕДАГОГИК МАҲОРАТИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ ЮЗАСИДАН ТАЖРИБА-СИНОВ ИШЛАРИНИНГ НАТИЖАЛАРИ. *Академические исследования в современной науке*, *2*(6), 111-
23.Казоқов Р. Т., Мирзабдиллаева А. И., Мирзабдиллаева Х. И. МАКТАБГАЧА ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИДА ТАРБИЯВИЙ ТАДБИРЛАРДА МИЛЛИЙ-МАЪНАВИЙ ҚАДРИЯТЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 8. – С. 29-34.
24.Казоқов Р. Т. и др. ПЕДАГОГИКА ОЛИЙ ТАЪЛИМДА КЕЙС-СТАДИ ТАЪЛИМ ТЕХНОЛОГИЯСИ АСОСИДА ПЕДАГОГИК МАҲОРАТИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ ЮЗАСИДАН ТАЖРИБА-СИНОВ ИШЛАРИНИНГ НАТИЖАЛАРИ //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 6. – С. 111-115.
25.Kazoqov R. T., Djurabaev A. M. Kredit modul tizimi nima //Ta'limni raqamlashtirish sharoitida pedagog kadrlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish. – 2021. – Т. 4. – №. 4. – С. 198-206.
26.Давурбаева М. Ж., Казоқов Р. Т., Мадаминов М. П. ТАЛАБА ЁШЛАРНИНГ МУСТАҚИЛ ТАЪЛИМ ОЛИШДАГИ БИЛИМ ВА КЎНИКМАЛАРИНИНГ ТАКОМИЛЛАШТИРИШДА ИНТЕРНЕТ РЕСУРСЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШНИНГ АХАМИЯТИ //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 5. – С. 26-31.
27. Bektorov O. Y. et al. MONITORING THE KNOWLEDGE, SKILLS AND SKILLS OF STUDENTS DURING THE TRAINING PROCESS //Modern Science and Research. – 2024. – Т. 3. – №. 2. – С. 342-352
28.Давурбаева М.Ж.,Казоқов Р.Т., Мадаминов М.П.Ёшларнинг мустақил таълим олишдаги билим ва кўникмаларининг такомиллаштиришда интернет ресурсларидан фойдаланишнинг ахамияти//ACADEMIC RESEARCH IN MODERN SCIENCE. - 2023/2/14. – Т. 2. – №. 5. – С. 26-31.
29.Казоқов Р. Т., Жўрақўзиев О. О., Эшпўлатов С. С. СПОРТ МУАССАСАЛАРИДА ТАРБИЯВИЙ ТАДБИРЛАРДА МИЛЛИЙ-МАЪНАВИЙ ҚАДРИЯТЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 13. – С. 238-248.
30.Казоқов Р.Т., Бўриев Б.Ў., Абдиев Б.Ш., Джўрабаев А.М., Туропов А.Р.КУРАШ МИЛЛИЙ СПОРТ ТУРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ // МИЛЛИЙ КУРАШ ТУРЛАРИ ВА УЛАРНИНГ НАЗАРИЙ-АМАЛИЙ МУАММОЛАРИ. - 2023. – Т. 1. – №. 2. – С. 161-163.
31.Джўрабаев А. М., Казоқов Р. Т. Биомеханик таҳлиллар асосида енгил атлетикачиларнинг функционал тайѐргарлигидаги корреляция алоқаларининг

таҳлили //Yoshlarni qo ‘llab-quvvatlash va aholi salomatligini mustahkamlash yili” ga bag‘ishlangan. – 2021. – Т. 4. – №. 4. – С. 198-208.

32. Казоқов Р. Т., Расулов А. Ғ., Бўронов А. Б. СПОРТ МАКТАБЛАРИ ЎКУВ-МАШҒУЛОТ ГУРУҲЛАРИДА ЁШ ФУТБОЛЧИЛАРНИ ТАНЛОВ УСЛУБИЯТЛАРИНИ АСОСЛАШ //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 15. – С. 38-46.
33. Kazoqov R. T., Bo'ronov A. B. SPORTDAGI DOLZARB YANGILIKLAR //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 15. – С. 47-56.
34. Kazoqov R. T., Pirnazarov S. A., Shamsiddinov S. X. STUDENTS LEARN TO ORGANIZE PROFESSIONAL PHYSICAL TRAINING AND CONTROL PHYSICAL DEVELOPMENT //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 6. – С. 1195-1202.
35. Eshpo'latov S. S. METHODS AND PRINCIPLES OF IMPROVING TECHNICAL AND TACTICAL SKILLS AND PHYSICAL TRAINING OF YOUNG VOLLEYBALL PLAYERS //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 6. – С. 1296-1302.
36. Kazoqov R. T., Eshpo'latov S. S. YOUNG VOLLEYBALL PLAYERS ARE THE PROCESSES OF ORGANIZING TRAINING SESSIONS //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 6. – С. 1303-1310.
37. Pirmatov O. Z., Kazakov R. T. ROLE AND PLACE OF SPORTS AND ACTIVE GAMES IN THE GENERAL STRUCTURE OF EDUCATIONAL AND PRODUCTION PRACTICE //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 9. – С. 125-131.
38. Kazakov R. T., Rasulov Q. Q. TRAINING IN INTERNATIONAL WRESTLING TECHNIQUES AND TACTICS //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 9. – С. 180-186.
39. Kazoqov R., Akmuradov M. THE IMPORTANCE OF WORKING MEMORY IN MASTERING JUDO SPORTS TECHNIQUES IN ADOLESCENT ATHLETES //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 10. – С. 489-494.
40. Kazoqov R., Akmuradov M. PSYCHOLOGICAL FOUNDATIONS OF JUDO //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 10. – С. 481-488.
41. Kazoqov R. T., Umaraliyeva F. T. DRAW A KINESICYCLOGRAM OF SHORT-DISTANCE RUNNING AND BUILD A TIMELINE //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 10. – С. 1201-1208.
42. Kazoqov R. T. et al. IMPROVEMENT OF TECHNICAL TRAINING OF SHORT-DISTANCE ATHLETES //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 10. – С. 1077-1084.
43. Kazoqov R. T. et al. STARTING TECHNIQUE IN SHORT DISTANCE RUNNING //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 10. – С. 1070-1076.
44. Xalmuxamedov R. et al. ANALYSIS OF THE DEPENDENCE OF THE CONDITIONS OF THE MIDDLE MOUNTAIN OF INDICATORS OF THE INTENSITY ZONES OF TRAINING TRAINING LOADS OF QUALIFIED BOXER WOMEN //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 10. – С. 473-483.

45.Shoyimardanov S. A., Bobomurodov A. E., Kazaqov R. T. FORMATION OF PEDAGOGICAL SKILLS AND SKILLS IN STUDENTS //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 12. – С. 425-434.
46. Jumayev U. X. et al. ANALYSIS OF THE FINANCIAL POLICY OF THE RUSSIAN EMPIRE IN OFFICIAL DOCUMENTS //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 12. – С. 1202-1209.
47. Ziyamuxamedova S. A., Kazaqov R. T., Shukurova S. S. SOME BIOCHEMICAL BLOOD RESEARCHES OF ROWERS DURING PREPRATION PERIOD AND CONTESTS //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 12. – С. 982-989.
48. Raxmatov B. S. et al. SHORT DISTANCE RUNNING TECHNIQUE //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 12. – С. 990-1000.
49.Roziqovich X. Z. YANGI O'ZBEKISTONDA AVTOMOBIL SANOATI //BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2023. – Т. 3. – №. 5. – С. 582-584.
50.Yugay L. P. et al. RECOVERY OF THE BODY OF SHORT-DISTANCE RUNNING ATHLETES DURING SPORTS TRAINING //Modern Science and Research. – 2024. – Т. 3. – №. 1. – С. 365-371.
51.Akbarov A. et al. ANTHROPOMETRIC-PHYSIOLOGICAL INDICATORS OF MIDDLE-DISTANCE RUNNERS AND RECOVERY OF THEIR BODY DURING TRAINING //Modern Science and Research. – 2024. – Т. 3. – №. 1. – С. 358-364.
52.Kim D. et al. PEDAGOGICAL ANALYSIS OF THE PARTICIPATION OF STUDENT ATHLETES IN THE SWEDISH TEAM AND THE SWEDISH TEAM IN THE UZBEKISTAN CHAMPIONSHIP IN HEIGHT ATHLETICS //Modern Science and Research. – 2024. – Т. 3. – №. 1. – С. 346-353.
53.Nurullayeva D. S. et al. ETHICAL PROBLEMS AND THEM IN THE FIELD OF NATURE SOLUTIONS //Modern Science and Research. – 2024. – Т. 3. – №. 1. – С. 480-486.
54. Kazaqov R. T., Djo'rabayev A. M. MEANS OF RECOVERY OF WORKING CAPACITY OF SHORT-DISTANCE RUNNERS //Modern Science and Research. – 2024. – Т. 3. – №. 1. – С. 902-911.
55.Kazoqov R. T., Djo'rabayev A. M. DEVELOPMENT OF CYBER SPORTS IN UZBEKISTAN //Modern Science and Research. – 2024. – Т. 3. – №. 1. – С. 893-901.
56.Yaqubov F. M. et al. METHODOLOGY OF SELECTION OF 10-12-YEAR-OLD PLAYERS AND ORGANIZATION OF TRAINING //Modern Science and Research. – 2024. – Т. 3. – №. 1. – С. 1271-1279.
57.Казоқов Р. Т. ҚИСҚА МАСОФАГА ЮГУРУВЧИЛАРНИНГ ЖИСМОНИЙ ВА МАХСУС ЖИСМОНИЙ ТАЙЁРГАРЛИК КЎРСАТКИЧЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ //Fan-Sportga. – 2022. – №. 7. – С. 53-55.
58.Baltayeva I. T. et al. USE OF VIRTUAL LABORATORIES TO CONDUCT FOOTBALL TRAINING //Modern Science and Research. – 2024. – Т. 3. – №. 2. – С. 709-718.
59.Baltayeva I. T. et al. CREATING AN INFORMATION-EDUCATIONAL ENVIRONMENT USING MODERN INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES //Modern Science and Research. – 2024. – Т. 3. – №. 2. – С. 700-708.

60. Akmuradov M., Kazokov R., Parviyeva M. DEVELOPMENT OF SPEED ABILITIES IN YOUNG RAPIERS, DEPENDING ON INDIVIDUAL PSYCHOLOGICAL FEATURES //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 2. – C. 988-996.
61. Чернозуб А. А. и др. Изучение режима физических нагрузок на организм занимающихся атлетизмом лиц //Проблемы качества физкультурно-оздоровительной и здоро-вьесберегающей деятельности образовательных учреждений: сборник. – 2014. – Т. 278.
62. Melziddinov R. A., Akramov B. N., Kazoqov R. T. THE RELATIONSHIP OF THE EFFICIENCY OF TECHNICAL-TACTICAL ACTIONS OF FOOTBALL PLAYERS WITH THE LEVEL OF PHYSICAL PREPARATION //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 2. – C. 1153-165.
63. Melziddinov R. A., Akramov B. N., Kazoqov R. T. THE STYLE OF ORGANIZING TECHNICAL-TACTICAL TRAINING OF YOUNG PLAYERS //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 2. – C. 1166-1176.
64. Kazoqov R. T. et al. Pedagogical tools, sports training, body recovery of short-distance runners //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 2. – C. 1332-1341.
65. Jo'rayev N. B. et al. ALLERGY AND EXERCISE AND SPORTS //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 2. – C. 1322-1331.
66. Umarov D. X. et al. USE OF MODERN INFORMATION TECHNOLOGIES IN IMPROVING PHYSICAL FITNESS OF FOOTBALL PLAYERS //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 2. – C. 1313-1321.
67. Yuldasheva K. A. et al. EFFECTIVENESS OF USE OF MODERN TECHNOLOGIES AND CHARACTERISTICS OF SELF-DEVELOPMENT IN PREPARING FUTURE SPECIALISTS FOR INNOVATIVE ACTIVITY IN THE EDUCATIONAL PROCESS //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 2. – C. 147-156.
68. Xodjiyev R. M. et al. CLASSIFICATION AND INTERPRETATION OF WRESTLING TERMS //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 2. – C. 157-165.
69. Djalilova S., Kazoqov R. ENHANCING ENGLISH LANGUAGE LEARNING THROUGH PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 2. – C. 130-140.
70. Bektorov O. Y. et al. INTRODUCING NEW INFORMATION TECHNOLOGIES IN THE EDUCATIONAL PROCESS //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 2. – C. 353-362.
71. Karimov B. Z., Kazoqov R. T., Buriyev B. U. CHARACTERISTICS OF FOREIGN APPROACHES TO TRAINING IN THE SYSTEM OF PROFESSIONAL DEVELOPMENT //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 2. – C. 303-315.